

Да би проговорио о садашњости, изразио и дочарао трагику живљења и иронију времена у којем живим, приморан сам да се враћам у прошлост, у митологију и епику, на давно запаљено огњиште које полако јењава, у далеку историју краљева и царева, повеља и манастира. Не окрећем се више према свету као узору, већ према амбијенту у којем живим, из којег сам поникао, окрећем се традицији свога народа, тражим идентитет, доказ о корену, право на будућност.

Басара

СВЕТОМИР АРСИЋ БАСАРА

Светомир Арсић Басара је рођен 15. маја 1928. године у селу Севцу код Урошевца, на падинама Шар-планине, у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца. Основну школу похађао је у Севцу, нижу гимназију у Урошевцу, Школу примењене уметности у Нишу. Главу девојчице, први рад, извајао је 1950. године. Три године касније, 1953, примљен је на Академију за примењену уметност у Београду. Своју прву самосталну изложбу одржао је 1956. године у Алексинцу. Дипломирао је 1958. године на Академији за примењену уметност у Београду. Исте године основао је ликовну колонију у Дечанима, иницирао оснивање Клуба ликовних уметника Косова и Метохије, организовао изложбе, износио критичка запажања о уметности и текућим изложбама у часописима. Године 1960. отишао је на студијско путовање по Италији, где посећује Рим и Национални уметнички квадријенале, који је имао пресудан утицај на осавре-

мењивање његовог израза у скулптури. У својој уметничкој каријери, од 1962. године бавио се педагошким радом (предавао је вајање и методiku ликовног васпитања на Вишој педагошкој школи у Приштини и обављао дужност декана Академије уметности у Приштини). Излагао је самостално у градовима тадашње Југославије, али и у иностранству, учествовао на многобројним колективним уметничким изложбама у земљи и иностранству. Његове ретроспективне изложбе организоване су 1984. године у Уметничком павиљону Цвјета Зузорић на Калемегдану и 1998. године у Галерији САНУ. Аутор је многих јавних споменика у нашој земљи (Свети Симеон, биста испред зграде Института за српску културу у Приштини, Биста војда Карађорђа, постављена испред Института за славистику у Бечу, Деспот Стефан Лазаревић у Београду). Изабран је за редовног члана Српске академије наука и уметности 1994. годи-

не. Добитник је многобројних признања и награда за свој уметнички рад – Вукове награде Културно-просветне заједнице Србије за изузетан допринос развоју културе у Републици Србији и свесрпском културном простору (1998), Велике награде Друштва српских уметника ЛАДА (2017), Златне медаље за заслуге у културним делатностима (2018), Вукове награде (2020). Од 1999. године живи и ради у Београду. Упоредо с педагошким радом, крајем педесетих и почетком шездесетих година Светомир Арсић Басара формирао се и као уметник. Пре него што се потпуно посветио вајарству, Арсић је чешће цртао и израђивао графике. Оформио је атеље 1960. године и почетни период свог стваралаштва испунио серијом фигуративних остварења (Скице за споменик, 1961). На самосталним изложбама почетком седме деценије XX века излагао је и скулптуре и цртеже. Радови су били у

камену или гипсу. Велики утицај на уметников рад имала су студијска путовања по Европи (Грчка, Италија, Албанија, Француска), а посебно боравак у Совјетском Савезу, у Москви и Лењинграду. Шездесетих и седамдесетих година прошлог века трагао је за чистом, апстрактном формом. У осмој деценији више је радио на материјалу. Средином осамдесетих Басара је започео са стварањем монументалног циклуса великих скулптура инспирисан националном историјом и традицијом. Материјали које најчешће користи за реализацију скулптура јесу дрво и гвожђе. Слојевитост значења идеје током реализације скулптуре довео је до промене уметниковог односа према маси и форми, па је зато с разлогом увео метал у скулптуру. Тако јединствен приступ обликовању скулптуре и коначни израз дела издвајају уметника од осталих скулптора на српској уметничкој сцени.

Аутор изложбе - Жаклина Марковић • Кустоси - Жаклина Марковић и Катарина Бабић
Фотографија - Угљеша Дапчевић • Штампa - САНУ • Тираж - 200 • 2021

СВЕТОМИР АРСИЋ БАСАРА Радови 1998–2018

Галерија Николе Коке Јанковића
Слободе бб, 34 000 Крагујевац
5.11-6.12.2021

Кат. бр. 8

Кат. бр. 4

Кат. бр. 5

Кат. бр. 3

Кат. бр. 8

Кат. бр. 7

Кат. бр. 5

Кат. бр. 1

1. **Свети ратници: Прокопије**, 1999,
бронза, 85 x 20 x 17 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
2. **Христос са мачем**, 1999,
бронза, 22 x 72 x 15 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
3. **Фигура Деспота Стефана Лазаревића**, 2004,
бронза, 70 x 15 x 15 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
4. **Мач у Христовој руци**, 2001,
дрво и метал, 300 x 100 x 60 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
5. **(Не)милосрдни Анђео I**, 2002,
метал и дрво, 270 x 90 x 30 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
6. **Симфонија I**, 2017,
дрво и метал, 250 x 250 x 70 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
7. **Симфонија II**, 2017,
дрво и метал, 250 x 250 x 150 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
8. **Цар Лазар**, 2015,
дрво и метал, 260 x 120 x 50 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре
9. **Оклопник цара Лазара I**, 2003,
дрво и метал, 210 x 40 cm
Власништво Светомира Арсића Басаре

БАСАРА

